0275-0283- SS Eutychianus [Euticianus] - Decreta ad Universos Episcopos Per Siciliam Constitutos

O93, f. 27ra; N442, f. 59rb; V630, f. 61va; I83, f. 128vb; VD38, f. 121vb; SG670, p. 255b; P9629, f. 35v

CUIUS[1] [2] SUPRA UNIVERSIS EPISCOPIS PER SICILIAM[3] CONSTITUTIS DIRECTA.

Dilectissimis[4] fratribus universis episcopis per Siciliam[5] constitutis Euticianus.

Benedictus deus et pater domini nostri Iesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spiritali in caelestibus in Christo, sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, ut essemus sancti et immaculati in conspectu eius in caritate praedestinans[6] nos in adoptionem[7] filiorum per Iesum Christum in ipsum[8], secundum propositum[9] [10] voluntatis suae in laudem gloriae gratiae suae, in qua gratificavit[11] nos in dilecto filio suo, in quo habemus redemptionem per sanguinem eius remissionem peccatorum, <V630, f. 61vb> <SG670, p. 256a> secundum[12] divitias gra<VD38, f. 122ra>tiae eius, quae[13] abundavit in nobis in omni sapientia et[14] prudentia, ut notum faceret nobis sacramentum[15] voluntatis[16] suae secundum beneplacitum[17] eius, quod proposuit[18] <I83, f. 129ra> in eo in dispensatione[19] plenitudinis[20] temporum instaurare omnia in Christo, quae in caelis et quae in terra sunt, in ipso, in quo[21] etiam sorte[22] vocati sumus praedestinati[23] secundum propositum eius, qui omnia operatur secundum consilium voluntatis suae, ut simus in laudem gloriae[24] eius, qui ante speravimus[25] in Christo, in quo et vos, cum audissetis verbum veritatis, evangelium salutis vestrae, in quo et credentes signati estis spiritu promissionis sancto, qui[26] est pignus[27] hereditatis nostrae in redemptionem acquisitionis in laudem gloriae ipsius.
Propterea et ego audiens fidem vestram in domino Iesu et dilectionem in omnes sanctos, non cesso gratias[28] agens pro vobis memoriam vestri faciens in orationibus meis, ut deus domini nostri Iesu Christi pater[29] gloriae det vobis spiritum sapientiae et revelationis in agnitione[30] [31] eius illuminatos ocu<SG670, p. 256b>los cordis vestri, ut sciatis[32], quae sit spes vocationis eius, et quae divitiae gloriae hereditatis eius in sanctis, et quae sit supereminens magnitudo virtutis[33] eius in[34] [35] nos, qui credimus[36] secundum operationem potentiae <VD38, f. 122rb> virtutis eius, quam operatus est in Christo <I83, f. 129rb> suscitans illum a mortuis <O93, f. 27rb> et constituens ad dexteram suam in caelestibus super omnem principatum <N442, f. 59va> et potestatem et virtutem et dominationem et omne nomen, quod nominatur non solum in hoc saeculo, sed et[37] in futuro. Et omnia subiecit sub[38] pedibus eius et ipsum dedit caput[39] super omnem[40] ecclesiam[41], quae est corpus ipsius[42], plenitudo eius, qui omnia in omnibus adimpletur[43]. Et vos, cum essetis mortui delictis et[44] peccatis vestris, in quibus aliquando ambulastis secundum saeculum mundi huius, secundum principem[45] potestatis aeris huius, spiritus[46], qui nunc operatur in filiis[47] diffidentiae[48], in[49] quibus[50] et nos omnes aliquando conversati sumus in desideriis carnis nostrae facientes voluntatem carnis et cogitationum[51], et eramus natura filii irae sicut et ceteri.
Modo, fratres, quia ex filiis irae sua gratia[52] et gratuita[53] <SG670, p. 257a> miseratione fecit nos deus filios suos, et nos, qui digne[54] servi[55] non eramus, nullis meritis praecedentibus, sed sua, ut diximus, gratia[56] facti sumus filii eius, in quo clamamus abba, pater, sequen<V630, f. 62ra>tes eius exempla simus[57] filii misericordiae et iustitiae atque dilectionis, ut veri[58] filii dei et dici et esse ipso[59] <I83, f. 129va> auxiliante valeamus deponentes igitur iuxta <VD38, f. 122va> eundem[60] apostolum omnem ma<P9629, f. 36r>liciam et omnem dolum et simulationes et invidias et omnes detractiones et cetera. Hi vero, qui talia agunt, non filii dei, sed potius filii nequam[61] esse comprobantur[62], sicut idem ait apostolus: Manifesta autem sunt opera carnis, quae sunt fornicatio, immundicia, luxuria[63], idolorum servitus, veneficia, inimicitiae, contentiones, aemulationes[64], irae, rixae, dissensiones, sectae, invidiae, homicidia, ebrietates[65], comessationes et his similia, quae praedico vobis, sicut praedixi, quoniam, qui talia agunt regnum dei non consequentur[66]. Grave, fratres, verbum[67] et horrendum[68] nimis, <SG670, p. 257b> quod ait, quoniam, qui talia agunt, regnum dei non consequentur. Et ipsa[69] per se veritas dicit: Quid[70] prodest homini universum mundum lucrari, animae vero suae detrimentum[71] patiatur? Gravia sunt nimis, quae[72] praetulimus[73] [74], et pervalde[75] cavenda. Quibus[76] enim regnum[77] dei excluditur, procul dubio[78] ecclesia denegatur, de quibus[79] dominus[80] in evangelio potestatem apostolorum eorumque[81] successorum annuntians ait: Quorum dimiseritis peccata, dimittuntur[82] eis, et quorum alligaveritis, alligata erunt, <I83, f. 129vb> id est, quibus ecclesiam inter<VD38, f. 122vb>dixeritis, nisi reconciliati per sa<N442, f. 59vb>tisfactionem[83] fuerint, ipsis et[84] ianua[85] regni caelestis clausa erit.
Unde[86] ista praecaventes et stultorum animos praevidentes cura pastorali cum omnibus episcopis et sanctae Romanae[87] atque universalis[88] ecclesiae utriusque ordinis fidelibus statuimus non ita in ecclesiasticis[89] agendum esse negotiis sicut in saecularibus. Nam[90] in[91] saecularibus postquam legibus vocatus quis venerit et in foro decertare <SG670, p. 258a> coeperit, non licet ei[92] ante peractam[93] causam recedere. In ecclesiasticis vero dicta causa recedere licet, si necesse fuerit, aut si[94] se[95] pergravari[96] [97] viderit. Accusationis[98] [99] vero ordinem talem et[100] didicimus[101] et servari iubemus[102], id est[103], si quis[104] clericorum in crimine impetitur[105], non statim reus aestimetur[106], qui accusari potuit, ne[107] subiectam innocentiam faciamus. Sed quisquis[108] ille est, qui crimen intendit[109], in iudicium veniat, nomen rei[110] indicet, vinculum inscriptionis arripiat[111], custodiat similitudinem habita[112] tamen dignitatis[113] <V630, f. 62rb> aestimatione[114] patiatur[115]. Nec[116] fore[117] sibi[118] noverit[119] li<I83, f. 130ra>centiam[120] mentiendi, cum[121] calumniantes[122] ad vindictam poscat[123] <VD38, f. 123ra> similitudo

supplicii[124]. Heretici[125] enim omnes et suspecti et excommunicati[126], homicidae quoque[127] atque malefici, fures[128], sacrilegi, raptores, venefici[129], adulteri et, qui raptum fecerint vel falsum testimonium dixerint, seu[130] qui ad sortilegos[131] magosque[132] concurrerint, nullatenus ad accusationem sunt admittendi. Nulli[133] infami umquam atque sacrilego[134] de quocumque negotio[135] liceat adversus <SG670, p. 258b> religiosum christianum[136], quamvis humilis servilisque persona sit, testimonium dicere nec[137] de qualibet re[138], actione vel inscriptione christianum impetere[139]. Omnibus[140] quoque similiter accusandi vel testificandi licentia denegetur, qui christianae religionis[141] et nominis dignitatem et suae legis vel sui praepositi[142] [143] normam[144] aut regulariter prohibita[145] neglexerint. Similiter prohibemus[146], ut nullae causae a iudicibus ecclesiasticis audiantur[147], quae legibus non continentur, vel quae prohibitae[148] esse noscuntur. <O93, f. 27va> Haec[149] non solum[150] ecclesiasticae, sed et saeculi leges observari[151] praecipiunt[152].

Non enim passim[153] vageque[154] <I83, f. 130rb> sacerdotum <VD38, f. 123rb> accusatio debet fieri. Nam[155] si facile admitteretur[156], perpauci nimis invenirentur, quia omnes, qui pie volunt[157] vivere[158], persecutionem patiuntur[159]. Beati tamen[160], qui persecutionem[161] patiuntur propter iustitiam.

Unde et ipsa per[162] se veritas ait: Pater, manifestavi[163] nomen tuum hominibus, quos dedisti mihi de mundo. Tui erant et mihi eos dedisti, et sermonem[164] tuum servaverunt. Nunc cog<N442, f. 60ra>noverunt, quia omnia, quae dedisti mihi, abs[165] te sunt, quia verba, quae dedisti mihi, dedi eis, et ipsi[166] acceperunt et cognoverunt vere, quia a te exivi[167], et crediderunt, <SG670, p. 259a> quia tu me misisti. Ego pro eis rogo[168] [169], non pro mundo rogo, sed pro his, quos[170] dedisti[171] [172] mihi, quia tui sunt. Et mea omnia tua sunt, et tua mea sunt, et clarificatus sum in eis. Et iam non sum[173] in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te venio. Pater sancte, serva eos[174] in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint unum sicut et nos. Cum essem cum eis, ego servabam eos in nomine tuo. Quos dedisti mihi, custodivi, et nemo ex his periit[175], nisi filius perditionis[176], ut scriptura[177] impleatur[178]. Nunc autem ad te venio et haec loquor[179] [180] <I83, f. 130va> in mundo, ut habeant gaudium <VD38, f. 123va> meum impletum in semetipsis. Ego dedi <V630, f. 62va> eis sermonem tuum et mundus odio habuit eos, quia non sunt de[181] mundo[182], sicut et ego non sum de mundo. Non rogo, ut tollas eos de mundo, sed ut serves[183] eos ex[184] malo. De mundo non sunt, sicut et ego non sum <P9629, f. 36v> de mundo. Sanctifica eos in veritate, sermo[185] tuus veritas est. Sicut me misisti in mundum[186], et ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanctifico meipsum, ut sint et ipsi sanctificati in veritate. Non pro his[187] <SG670, p. 259b> rogo tantum, sed et[188] pro eis[189], qui credituri sunt per verbum eorum in me, ut et[190] omnes unum sint, sicut tu, pater, in me et ego in te, ut et[191] ipsi in[192] nobis[193] unum sint, ut[194] mundus credat, quia tu me misisti. Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis, ut sint unum, sicut et nos unum sumus[195]. Ego in eis et tu in me, ut[196] sint consummati[197] in unum, ut cognoscat mundus, quia tu me misisti et dilexi[198] eos, sicut[199] et[200] me dilexisti. Pater, quos dedisti mihi, volo, ut, ubi ego sum, et illi sint mecum, ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi, quia dilexisti me ante constitutionem mundi. Pater iuste[201], mundus[202] te non cognovit, ego <I83, f. 130vb> autem[203] te[204] [205] cognovi, et hi[206] cogno<VD38, f. 123vb>verunt, quia tu me misisti, et notum feci[207] eis[208] nomen tuum et notum faciam, ut dilectio, qua[209] dilexisti me, in ipsis sit et ego in ipsis.

Et idem Iohannes apostolus et evangelista in prima epistola sua loquitur dicens: Carissimi, diligamus[210] invicem, quia caritas ex deo est, et omnis[211], qui diligit, ex deo natus est et cognoscit deum. Qui non diligit, non novit[212] deum, quoniam[213] deus caritas est. In hoc apparuit caritas dei in nobis, quoniam filium suum unigenitum[214] <SG670, p. 260a> misit deus in mundum, ut vivamus per eum. In hoc est caritas, non quasi nos dilexerimus deum, sed quoniam ipse[215] dilexit nos et misit filium suum propitiationem pro pecca<N442, f. 60rb>tis nostris. Carissimi, si deus dilexit nos, et nos debemus alterutrum diligere. Deum[216] nemo vidit umquam. Si diligamus invicem, deus in nobis manet, et caritas eius in nobis perfecta est. In hoc intellegimus, quoniam in eo manemus et ipse in nobis, quoniam de spiritu suo dedit nobis. Et nos vidimus et testificamur, quoniam pater misit filium suum salvatorem mundi. Quisquis confessus fuerit, quoniam Iesus est filius dei, deus in eo manet, et ipse in deo. Et nos cogno<I83, f. 131ra>vimus et credimus[217] caritati[218], quam habet deus in nobis. Deus caritas est et, qui manet in caritate, in deo manet et deus in eo. In hoc perfecta est caritas nobiscum, ut fiduciam habeamus in die iudicii, <V630, f. 62vb> quia, sicut ille est[219], et nos sumus in hoc mundo. Timor non est in caritate, sed perfecta caritas foras mittit timorem, quoniam timor poenam habet. Qui autem timet, non est perfectus in caritate. Nos ergo diligamus deum, quoniam deus prior dilexit nos. Si quis dixerit, quoniam diligo deum, et fratrem suum oderit, mendax[220] est. <VD38, f. 124ra> <SG670, p. 260b> Qui autem[221] non diligit fratrem suum[222], quem videt, deum, quem non videt, quomodo potest diligere? Et hoc mandatum a deo habemus, ut, qui diligit deum, diligat et fratrem suum. Omnis, qui credit, quoniam Iesus[223] est Christus, ex deo natus est, et omnis, qui diligit eum[224], qui genuit, diligit eum[225], qui natus est ex eo. In hoc cognoscimus[226], quoniam diligimus natos[227] dei, cum deum diligamus[228] et mandata eius <O93, f. 27vb> faciamus[229]. Haec est enim[230] caritas dei, ut mandata eius custodiamus, et mandata eius gravia[231] non sunt.

Et per[232] prophetam dominus[233] monendo[234], ne[235] laedantur[236] discipuli sui eorumque successo<I83, f. 131ra>res, inquit[237]: Circumdat[238] angelus domini in[239] gyro timentes eum et eruet[240] eos. Gustate et videte, quoniam bonus dominus. Beatus vir, qui sperat in eo. Timete dominum[241], sancti eius, quoniam non est inopia[242] timentibus eum. Leones[243] indiguerunt et esurierunt[244], quaerentibus autem[245] dominum non deerit[246] omne bonum. Ambulate[247] [248], filii, audite me, timorem domini docebo vos. Quis est vir, qui velit vitam diligens[249] dies videre bonos? Custodi

linguam tuam a malo, et labia tua, ne loquantur[250] dolum[251]. Recede a malo et fac <VD38, f. 124rb> bonum, quaere pacem <SG670, p. 261a> et persequere eam. Oculi domini super iustos et aures eius ad clamorem[252] eorum. Vultus[253] autem[254] domini[255] in[256] facien<N442, f. 60va>tes malum[257], ut perdat de terra memoriam[258] eorum. Clamaverunt iusti, et dominus exaudivit[259] et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit[260] eos. Iuxta[261] est dominus contritis[262] corde et confractos[263] spiritu salvabit. Multa mala iusto[264], et[265] ex omnibus illis liberavit[266] eum[267] dominus. Custodit omnia[268] ossa[269] eius[270], unum ex his non confringetur. Interficiet impium malicia, et odientes iustum culpabuntur[271]. Redimet dominus animas servorum suorum et liberavit[272] eos.
Vos ergo, fratres, ponite super dominum corda vestra, et ipse <I83, f. 131va> enutriet[273] vos[274], quia non dabit in aeternum fluctuationem[275] iustis. Deus autem dominus noster deducet inimicos nostros iuxta prophetae vocem in puteum[276] interitus, quoniam viri[277] sanguinum et dolosi non dimidiabunt[278] dies suos. Vos autem semper[279] sperate in domino et fiduciam habetote in eo, quia ipse liberabit[280] nos. Ipse[281] est enim benedictus a saeculo usque in saeculum et regni eius non erit finis.

Data XIII[282] <V630, f. 63ra> Kal. Octob. Caro[283] [284] II et Cariano[285] vv.[286] cc. conss[287]. EXPLICIT[288]

O93, f. 27vb; N442, f. 60va; V630, f. 63ra; I83, f. 131va; VD38, f. 124va; SG670, p. 261a; P9629, f. 36v

1 CUIUS SUPRA UNIVERSIS *fehlt I83; VD38*
2 *Überschrift*] EPISTOLA EUTICHIANI *SG670*
3 SICILIA *P9629*
4 Dilectissimi *P9629*
5 cilitiam *SG670*
6 Predistinans *SG670*
7 optionem *O93*
8 idipsum *I83*
9 *am Rande* Dispositionem ordinationem *VD38*
10 prepositum *P9629*
11 *am Rande* Gratos id est aptos fecit *VD38*
12 sed deum *VD38*
13 qua *O93;* qui *P9629;* quam *N442; I83*
14 et prudentia *fehlt I83; SG670*
15 *am Rande* Mysterium *VD38*
16 voluntatis *korr. aus* voluntates *N442*
17 placitum *V630*
18 praeposuit *P9629*
19 *am Rande* Ordinatione *VD38*
20 plenitudis *SG670*
21 qua *N442*
22 *am Rande* Discretione *VD38*
23 praedistinati *SG670*
24 gloriae] et gloriam *V630;* gloria *VD38*
25 sperabamus *I83; SG670*
26 qui *korr. aus* que *P9629*
27 *am Rande* spiritus sancti pignus est hereditatis nostrae quia donum ipsius habemus hic in spe ut quandoque perveniamus ad hereditatem caelestem *VD38*
28 gratias *korr. aus* gra *N442*
29 pater *fehlt I83*
30 *am Rande* Cognitionem *VD38*
31 agnitionem *V630; I83; VD38; SG670*
32 sciatis *korr. aus* scatis *VD38*
33 virtus *P9629*
34 *am Rande* super nos *VD38*
35 in nos, qui credimus secundum operationem potentiae virtutis eius *fehlt SG670*
36 credidimus *VD38*
37 et *fehlt I83; VD38; SG670*
38 su *P9629*
39 caput *fehlt I83; SG670*
40 omnem ecclesiam] omnia ecclesiae *O93; P9629; VD38*
41 ecclesiea *V630*
42 ipsius] ipsius et *V630*

43 adimplet *I83*
44 et peccatis vestris, in quibus aliquando ambulastis *fehlt VD38*
45 *am Rande* Diabolum qui cum ministris suis demonibusa in hoc aere commoratur *VD38*
46 spiritus *fehlt I83; SG670*
47 filios *korr. aus* filio *N442;* filios *I83; SG670*
48 *am Rande* Infidelitatis *VD38*
49 *am Rande* Natura filii irę dicimur non ideo quia natura mala sit quoniam natura bona est quia a deo bona creata est sed quia vitium pro natura inolevit hoc est crevit idcirco filii irae natura vocamur *VD38*
50 quibus et *korr. aus* quibus *VD38*
51 cogitationum et eramus *korr. aus* cogitationum *V630*
52 gratia *korr. aus* gra *N442*
53 *am Rande* Gratis data *VD38*
54 digni *korr. aus* digne *V630;* digni *N442; VD38*
55 servi non eramus] non eramus servi *I83*
56 gratia *korr. aus* gra *N442*
57 sumus *V630*
58 vere *I83; SG670*
59 eo *I83; SG670*
60 eundem *fehlt I83; SG670*
61 *am Rande* Maligni *VD38*
62 comprobantur *korr. aus* comprobatur *V630; P9629*
63 luxoria *P9629*
64 *am Rande* Maleficia incantationes *VD38*
65 ebrietates *korr. aus* ebrietatis *VD38*
66 consequentur. Grave, fratres, verbum et orrendum nimis, quod ait, quoniam, qui talia agunt, regnum dei non consequentur *korr. aus* consequentur *P9629*
67 verum *I83; SG670*
68 *am Rande* Tremendum *VD38*
69 ipse *VD38*
70 Quid *korr. aus* Quod *V630*
71 detrimenta *O93*
72 quae *korr. aus* quia *V630*
73 *am Rande* praediximus *VD38*
74 protulimus *SG670*
75 valde *I83; SG670*
76 *am Rande* Quibus regnum dei excluditur procul dubio et ecclesia deneatur *V630*
77 regnum *korr. aus* regnm *VD38*
78 dubio] dubio et *P9629; I83; VD38; SG670*
79 quibus dominus *korr. aus* quibus *O93*
80 dominus *korr. aus* dicit *SG670*
81 eorumque] eorum qui *P9629;* eoruque *I83*
82 dimittentur *I83; SG670*
83 satisfactionem *korr. aus* satisfactisfactionem *O93*
84 etiam *SG670*
85 ianua regni *korr. aus* ianua *VD38*
86 *am Rande* Quid sit inter ecclesiastica negotia et secularia *V630*
87 romane *korr. aus* romęne *P9629*
88 universali *O93; V630; P9629*
89 ecclesiasticis *korr. aus* ecclesiaticis *N442*
90 *am Rande* Qualis esse debet accusatio clericorum *N442*
91 in *fehlt I83*
92 eis *I83*
93 *am Rande* firmitam terminatam *VD38*
94 si *fehlt I83*
95 semper *P9629*
96 *interlinear* pre *SG670*
97 peregravari *I83;* pergravari *VD38*
98 *am Rande* De ordine accusationum *V630; am Rande* De acusacionibus *P9629*
99 Accusationes *P9629*
100 et didicimus] esse dicimus *I83;* dicimus *SG670*

101 dicimus *VD38*
102 iubemus *korr. aus* iubemur *SG670*
103 est] est ut *VD38*
104 qui *V630; P9629*
105 *am Rande* Accusatur *VD38*
106 *am Rande* Iudicetur *VD38*
107 nec *I83*
108 quisque *V630; N442*
109 *am Rande* Obicit *VD38*
110 *am Rande* Criminis *VD38*
111 *am Rande* appraehendat *VD38*
112 *am Rande* Facta *VD38*
113 *am Rande* honoris *VD38*
114 *am Rande* consideratione *VD38*
115 *am Rande* Sustineat expectet *VD38*
116 nec *korr. aus* ne *P9629;* ne *I83; VD38; SG670*
117 forte *P9629; I83; VD38; SG670*
118 sibi *fehlt I83; SG670*
119 moverit *SG670*
120 licentia *SG670*
121 *am Rande* ut qui calumpniam illatam non probat poenam incidat quam si probasset reus sustineret *I83*
122 *am Rande* Accusantes *VD38*
123 poscat *korr. aus* postcat *P9629*
124 supplicii *korr. aus* pplicii *VD38*
125 *am Rande* Hi ad acusationem non sunt admittendi *P9629; am Rande* Isti non sunt ad accusationem admittendi nec etiam omnes servos *I83*
126 excommunicati *korr. aus* communicati *P9629*
127 *am Rande* Etiam *VD38*
128 fures sacrilegi raptores venefici] et *N442*
129 *am Rande* periti magice artis *VD38*
130 seu qui ad sortilegos magosque concurrerint *fehlt SG670*
131 sortilogos *korr. aus* sortilegos *V630*
132 maiosque *P9629*
133 nullo *I83*
134 *am Rande* perfido aut qui de ecclesia aliquid furatus est *VD38*
135 *am Rande* causa *VD38*
136 christianum, quamvis humilis servilisque persona sit, testimonium dicere nec de qualibet re, actione vel inscriptione christianum] christianum, quamvis humilis servilisque persona sit, testimonium dicere vel de qualibet actione vel inscriptione christianum *korr. aus* christianum *SG670*
137 vel *SG670*
138 re *fehlt I83; VD38; SG670*
139 *am Rande* accusare *VD38*
140 *am Rande* De accusatoribus *I83*
141 rligionis *VD38*
142 propositi *I83; VD38; SG670*
143 *am Rande* devotionis desiderii deliberationis *VD38*
144 *am Rande* Regulam *VD38*
145 *am Rande* Interdicta *VD38*
146 prohibemus *korr. aus* probemus *SG670*
147 audiantur *korr. aus* andiantur *P9629*
148 proibetę *VD38;* prohibita *SG670*
149 Hae *VD38*
150 sole *P9629*
151 observare *V630; P9629; N442*
152 praecipimus *O93; V630; P9629*
153 *am Rande* leviter *VD38*
154 *am Rande* Instabiliter sine iusta examinatione *VD38*
155 *am Rande* Nam si facile admitteretur acusatio sacerdotum perpauci nimis invenirentur *P9629*
156 admitterentur *SG670*
157 volunt *korr. aus* volant *P9629*

158 vivere] vivere in christo *I83; VD38; SG670*
159 patiuntur *korr. aus* patiantur *O93*
160 tamen qui *korr. aus* tamen *P9629*
161 persecutione *VD38*
162 per se *fehlt V630*
163 manifestavit *P9629*
164 sermonum *SG670*
165 abs te sunt, quia verba, quae dedisti mihi *fehlt I83; VD38; SG670*
166 ipse *VD38*
167 *am Rande* filius tunc a patre sxivitquando per incarnationis misterium apparuit *VD38*
168 rogo *korr. aus* logo *P9629*
169 rogo, non pro mundo rogo *korr. aus* rogo *SG670*
170 quos *korr. aus* qui *P9629*
171 dedisti *korr. aus* dedesti *P9629*
172 dedisti mihi *korr. aus* dedisti *SG670*
173 sunt *P9629*
174 eos *korr. aus* es *VD38*
175 periit *korr. aus* priit *VD38*
176 *am Rande* Filius perditionis iudas dictus est quia iam perditus dominus sequebatur *VD38*
177 scriptum *V630*
178 impleretur *SG670*
179 locor *I83*
180 loquor in mundo *korr. aus* loquor *P9629*
181 de mundo *fehlt I83*
182 *am Rande* apostoli de mundo non erant quia non erant mundi amatores *VD38*
183 ser *VD38*
184 a *V630*
185 *am Rande* sermo patris christus est et ipse est veritas *VD38*
186 mundum *korr. aus* mundom *P9629*
187 eis *N442; I83; VD38;* his] his autem *korr. aus* his *SG670*
188 et *fehlt I83; SG670*
189 his *I83; VD38; SG670*
190 et *fehlt SG670*
191 et *fehlt I83; VD38*
192 in *korr. aus* pro *SG670*
193 vobis *V630*
194 et *P9629*
195 sumus] sumus et *O93; I83;* sumus *korr. aus* sumus Et *SG670*
196 ut] ut non *I83;* Ut *korr. aus* Ut non *SG670*
197 *am Rande* perfecti *VD38*
198 dilexisti *korr. aus* dilexit *V630;* dilexisti *N442*
199 sicut et *korr. aus* sicut *N442; SG670*
200 et *fehlt V630; P9629*
201 iuste] iuste et *SG670*
202 *am Rande* hoc est mundi amatores *VD38*
203 autem *korr. aus* atem *O93*
204 te *fehlt VD38*
205 te cognovi] cognovi te *V630; P9629*
206 hic *VD38*
207 feci eis] eis feci *SG670*
208 es *VD38*
209 qua *korr. aus* quia *V630*
210 diligamus] diligamus nos *N442*
211 omnes *VD38*
212 cognovit *I83; VD38; SG670*
213 quia *V630; I83; VD38; SG670*
214 unigenitum *korr. aus* ugenitum *P9629*
215 ipse] ipse prior *VD38*
216 *am Rande* In ipsa substia (!) batura qua (!) deus est nemo vidit deum vident aute deum sancti prophetę et patriarche subiectam dei creaturam *VD38*

217 credidimus *korr. aus* credimus *V630;* credidimus *SG670*
218 caritatem *I83*
219 est *fehlt I83*
220 mendax *korr. aus* medax *P9629*
221 enim *SG670*
222 suum *fehlt I83*
223 iesus est *korr. aus* iesus *I83*
224 deum *I83; SG670*
225 eum *fehlt VD38*
226 cognovimus *VD38*
227 *am Rande* Filios *VD38*
228 diligimus *korr. aus* diligamus *N442*
229 facimus *korr. aus* faciamus *N442*
230 enim *korr. aus* ei *P9629*
231 *am Rande* Onerosa *VD38*
232 per *fehlt P9629*
233 deus *SG670*
234 nomendo *VD38*
235 ne *korr. aus* de *SG670*
236 *am Rande* Affligantur *VD38*
237 *am Rande* dicit *VD38*
238 *am Rande* Ne ledantur christi discipuli *P9629*
239 *am Rande* In circuitu *VD38*
240 *am Rande* liberabit *VD38*
241 dominum] dominum omnes *V630; P9629;* dominum et *VD38*
242 *am Rande* Indigentia fames *VD38*
243 *am Rande* Devoratores pauperum id est divites *VD38;* Nota leones divites *SG670*
244 esurierunt *korr. aus* esuerunt *V630*
245 autem *korr. aus* antem *P9629*
246 deserit *V630*
247 *interlinear* provehite *SG670*
248 Ambulate *korr. aus* Ambulante *SG670*
249 diligit *VD38*
250 loquantur *korr. aus* loquatur *O93*
251 dolum *korr. aus* dolo *SG670*
252 clamores *I83;* clamores *korr. aus* clamares *SG670*
253 Vultus autem domini in facientes malum, ut perdat de terra memoriam eorum *fehlt V630*
254 autem *fehlt O93*
255 domini in *korr. aus* domini *N442*
256 *am Rande* Super facientes *VD38*
257 mala *I83; VD38; SG670*
258 memoria *I83*
259 exaudivit] exaudivit eos *SG670*
260 liberabit *V630*
261 Iusta *korr. aus* Iuxta *P9629*
262 contritis *korr. aus* contritos *V630*
263 *am Rande* Contritos umiles *VD38*
264 iustorum *SG670*
265 et *fehlt I83*
266 liberabit *I83; VD38; SG670*
267 em *VD38;* eos *SG670*
268 dominus *VD38*
269 *am Rande* Virtutes opera bona *VD38*
270 eorum *VD38; SG670*
271 *am Rande* Repreendentur *VD38*
272 liberabit *V630; I83; VD38*
273 enutriet *korr. aus* nutriet *SG670*
274 eos *I83*
275 fluctuationem *korr. aus* fluctuationi *P9629;* fructuationem *VD38*
276 *am Rande* In foveam inferni *VD38*

277 *am Rande* Viri peccatores *VD38*
278 dimiabunt *N442*
279 semper *fehlt I83; SG670*
280 liberabit *korr. aus* liberavit *V630; SG670;* liveravit *P9629*
281 Ipse est *korr. aus* Ipse *N442*
282 XVIII *N442;* XIIII *VD38*
283 caro *korr. aus* coro *I83*
284 caro II *korr. aus* caro *O93*
285 carino *SG670*
286 vv. cc.] v. c. *SG670*
287 conss *fehlt P9629*
288 EXPLICIT *fehlt V630; N442; SG670*